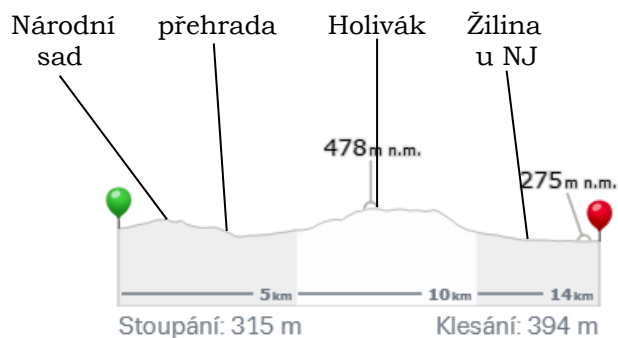

ŠTRAMBERK A LIBOTÍNSKÉ VRCHY

(červená)

Štramberk, ŽST	350m	0 km
Štramberk, Národní sad	390m	1,0 km
Štramberk, koup.	310m	3,5 km
Libotínské údolí	340m	5,0 km
Libotín, rozc.	420m	6,0 km
Holivák, rozc.	470m	8,0 km
Žilina u NJ, škola	280m	11,0 km
Nový Jičín, hor. nádr. ŽST	270m	12,0 km
Nový Jičín, město, ŽST	280m	13,5 km

Tyto údaje od Mapy.cz mohou být nepřesné.

START

Štramberk

BUS zastávka Kopřivnice, Uhelné sklady

BUS zastávka Štramberk, Rest. Palárna

ŽST zastávka Štramberk

CÍL

Nový Jičín

BUS zastávka Nový Jičín, aut.nádr.

ŽST zastávka Nový Jičín, město

TURISTICKÉ INFORMACE

Štramberk založil dne 4.12. 1359 syn českého krále Jana Lucemburského, moravský markrabě Jan Jindřich Lucemburský (1322-1375), a to tak, že nařídil, aby pod hradem „...se zpusťosené město znovu vystavělo a dle hradu Strallenberga se nazývalo.“ Podhradní ves je tu nicméně zmiňována už v roce 1211. Původ štramberského hradu není znám. Postavil jej nejspíš šlechtický rod Benešoviců po roce 1200 a do roku 1312 patřil řádu templářských rytířů. Mezi lety 1333-1346 vlastnil Strallenberg budoucí císař Karel IV., po něm od roku 1350 jeho mladší bratr, zakladatel města Jan Jindřich a po něm od roku 1375 jeho syn, markrabě Jošt Lucemburský. Ten roku 1380 udělil hrad s městem v léno pánům z Kravař, příbuzným Benešoviců, kteří jej drželi až do vymření rodu v roce 1433. Poté panství často měnilo majitele. Poslední vrchnost z rodu Žerotínů prodává Štramberk roku 1558 za 39.000 zl. novojičínským měšťanům a město se stává podřízeným Novému Jičínu. Hrad už tou dobou ale 25 let chátral. V roce 1783 se zřítla jeho přední část a do dneška se zachovalo už jen severovýchodní opevnění s válcovou věží, upravenou roku 1903 na rozhlednu. Zakladatel města dal Štramberku četná práva (vařit pivo, péct chleba, pořádat každé úterý trh aj.) a zbavil jej povinnosti platit hradnímu pánu dávky, což rozproudilo jeho hospodářský vývoj. Po bitvě na Bílé hoře (1624) připadl Štramberk jezuitům. Přesto, že se většina obyvatel hlásila k českobratrské církvi, snažili se zde jezuité zbudovat centrum protireformačních snah – zřídili ve válkou zpusťoseném městě dva kostely, křížovou cestu na vrch Kotouč či Boží hrob v jeskyni Čertova díra. Řada nekatolíků proto radši emigrovala do Saska. Lidé se dlouho živili převážně obchodem a řemesly, doplňkově zemědělstvím. V roce 1880 našel profesor K.J. Maška z Nového Jičína v jeskyni Šipka na vrchu Kotouč část dolní čelisti neandrtálského dítěte, což byl objev mimořádného významu. Roku 1895 vznikl ve Štramberku odbor Klubu českých turistů, který pod vedením starosty MUDr. Adolfa Hrstky koupil a zachránil zbytky hradní zříceniny. Větší hospodářský rozvoj města začal až koncem 19.stol. založením vápencového lomu na Kotouči. Během 2.sv. války byl ryze český Štramberk přičleněn do Sudet a 10.10. 1938 obsazen německým vojskem. Osvobozen byl 6.5. 1945. Pro své jedinečné archeologické a architektonické památky i četné přírodní zvláštnosti byl Štramberk roku 1951 vyhlášen chráněnou lokalitou a v roce 1969 se stal městskou památkovou rezervací. Místním unikátem je urbanistický soubor roubených chalup z 18. a 19.stol. Město proslavil cukrářský výrobek „štramberské uši“, které se tu po staletí pečou v upomínku legendárního vítězství štramberských křesťanů nad Tatary 8.5. 1241.

Na počátek túry u rozcestníku **Štramberk, ŽST (350m)** je trošku složitější se dostat, neb dopravním uzlem je tady spíš Kopřivnice. Směrovky s červenými hroty visí na kandelábru poblíž nádražní budovy. Směřují jednak přes Lichnov (3,5km) do Frenštátu (9km), druhak obstarožním nadchodem přes koleje a 1km severozápadním

směrem k Národnímu sadu. Na kolejích bude možná stát i nákladní vlak s vápencem z hory Kotouč. Mimochoodem ty koleje byly do města přivedeny jenom díky vápenci. Vytěžený materiál se totiž musel z lomu odvázet, pročež dala společnost Bratří Guttmannů postavit nejdřív dráhu do Studénky (1881), a pak do Veřovic (1896), odkud již existovalo napojení do Hranic n.M. a do Ostravy. Vyráběl se tu velmi kvalitní cement a vápno. Roku 1936 prodali Guttmannové lom Vítkovickým železárnám, kterým po znárodnění v roce 1945 spadla do klína navíc i štramberská vápenka a cementárna.

V parčíku na druhé straně kolejiště stojí **pomník Čeňku Pikulíkovi**, bojovníkovi proti fašismu, popravenému nacisty 30.3. 1944. Věnován byl spoluzaměstnanci SŠVD (zkratka pro místní dráhu Studénka – Štramberk – Veřovice) a zhotovil jej Urban Polášek z Přerova. Původně na něm byla ještě bronzová výzdoba. Odbojáři z Kopřivnice a Štramberka patřili v českých zemích k jedné z prvních a též nejvýznamnějších partyzánských skupin. Začínali většinou sabotážemi v automobilce Tatra, odkud utíkali před zatčením do beskydských hor, z nichž pak podnikali svoje partyzánské výpady. Železničář Čeněk Pikulík byl komunist z Kopřivnice a po rozbití zdejší partyzánské jednotky se v červnu 1942 postavil do čela nově vzniklého ilegálního výboru KSČ. Plánoval ve spolupráci se štramberskými studenty ostravské průmyslovky tisknout letáky, vytvořil odbojovou skupinu z místní komunistické mládeže, snažil se získat pro ně střelné zbraně i zápalné výbušniny a nechal zbudovat podzemní sklad zbraní, kde se měl ukrýt také instruktor partyzánského boje vyslaný z Ostravy. Úderná skupina měla 23 členů, vesměs to byli mladí dělníci z Tatro – zámečníci, svářeči, soustružníci. Skupina se scházela v domě soudruha Metoděje Hykla za náměstím a v bytě Milana Hubeňáka, kde ilegálně poslouchala sovětský rozhlas, plánovala sabotážní akce na nejcitlivější nacistická místa a vymyslela si pro sebe jméno Komsomol (zkratka pro komunistický svaz mládeže). Komsomolci pracující v nacisty uchvácené Tatře, která nyní vyráběla např. součástky do německých letadel, ničili svěřený materiál, poškodili strojní nůžky na železo, dopravní pásy ve slévárně, strojní řemeny v lisovně, elektrické kabely v lomu, pískem znehodnocovali oleje, ze strategické suroviny duralu odlévali tajně věci denní potřeby a pašovali je ven ze závodu, na Pikulíkův popud ukradli ze skladu v lomu dynamit, červenou barvou namalovali na nacistické domy sovětský znak s heslem V – ČSR (vítězství ČSR) atp. Čeští zaměstnanci o činnosti odbojářů věděli a fandili jim. Mnozí odbojáři však za své činy zaplatili životem. Na pomníku padlých v Kopřivnici jsou po boku popraveného Čeňka Pikulíka uvedena jména i jeho padlých soudruhů: Josefa Kadláčka, Petra Konůpky, Františka Poláška, Františka Radka, Karla Tesaře a Rudolfa Telaříka.

Značená trasa prochází podél parčíku, odbočí nalevo do sídliště, pak se stočí vpravo k BUS zastávce a velkým obloukem se vrací ke křižovatce, kde přejde silnici. Nato počne středně stoupat ulicí proti svahu Kamenárky, nízkého výběžku Bílé hory, kde do 20.let minulého století fungoval vápencový lom a dnes je v něm botanická zahrada s arboretem. O Štramberku se někdy říká, že jde z botanického hlediska o nejsevernější výběžek Středomoří. Na bílých skalních výchozech, suťových polích a loukách totiž roste vápnomilná a teplomilná vegetace, většinou velmi ohrožená. Je to navíc jediná lokalita v ČR, kde se vyskytují motýl jasoň červenooký a ještěrka zadní. Ve štramberských lomech se odhalují skály bohaté na dávnověké zkameněliny, např. články lilijic, ostny a destičky ježovek, žraločí zuby, schránky ramenonožců, části kolonií mechovek či schránky mlžů. Ukázkou takového skaliska uvidíte již brzy v proluce mezi domy po pravé straně cesty.

Z architektonického hlediska stojí v Nádražní ulici spousta zajímavých starých domů, ovšem první typická **štramberská roubenka** na obílených kamenných základech se nachází až kousek nad onou prolukou. Vpravo, mírně odsazený od cesty směrem do svahu tu stojí městský dům, památkově chráněný od 3.5. 1958. Další kulturní památka je situována jen dva bloky za ní a jde opět o městský dům, chráněný od 19.1. 1996. Třetí městský dům, vyhlášený Ministerstvem kultury dne 21.12. 1995 za památku, se nachází přímo ve vidlici křižovatky, kde se dáte doleva a bohužel tak přicházíte o možnost vidět těch starých autentických roubenek ještě víc. V boční ulici totiž stojí jenom **základní škola**. Její výstavbu inicioval roku 1910 starosta Štramberka a propagátor turistiky MUDr. Adolf Hrstka. Původní projekt architekta Grossmanna z Ostravy byl šestiúhelník, ale realizována byla nakonec jen 3 křídla. Čtvrté křídlo se přistavělo během rekonstrukce v roce 1998. I když tato budova v historizujícím stylu jistou urbanistickou hodnotu má a je od 27.11. 1996 památkově chráněná, není to přesto to, co sem jezdí turisté obdivovat.

Za rohem ZŠ narazíte na ukazatel **Štramberk, Národní sad (390m)** s podtextem: „Národní přírodní památka koncipovaná jako galerie v přírodě.“ Zatímco značka směřuje do areálu sadu a vydává se hned doprava k hřišti, řada památek se nachází od brány sadu nalevo a je fajn se na ně zajít kouknout. Jako první narazíte na **památník** se jmény a místy úmrtí štramberských Komsomolců, kteří zde měli své středisko. Kousek za ním stojí **sousoší** od akademického sochaře Františka Juráně, připomínající oběti obou světových válek. Jsou zde napsána jména všech štramberských občanů, kteří ve válkách zahynuli. Opodál na skále v strmém svahu stojí **socha Madony**, kterou sem umístili v roce 1946 věřící občané Štramberka z vděčnosti za záchranu kraje ve 2.sv. válce. Jejím autorem je akademický sochař Vojtěch Hořínek.

Zcela vzadu pod stromy se nachází **kaplička** s informačním panelem. Není to však obyčejná kaplička. V 17.stol., kdy město Štramberk patřilo jezuitskému řádu a vypukla snaha pokatolčit lid, začal páter Matěj Tanner připodobňovat horu Kotouč k Olivetské hoře v Jeruzalémě, Kobylí potok k řece Cedron a jeskyni Čertova díra paradoxně k hrobu Božimu. Jezuité tu zbudovali dva kostely a z Nového Jičína přivedli na Kotouč **křížovou cestu** v podobě série kapliček, která je se svými 8,5km jednou z nejdelších křížových cest v

České republice. Pouť se konávala od roku 1660 vždy v předvečer svátku Nanebevstoupení Páně, v upomínku legendárního vítězství štramberských křesťanů nad mongolským vojskem dne 8.5. 1241. Než císař Josef II. v roce 1786 oba poutní kostely zrušil, navštěvovaly Kotouč tisíce poutníků. Křížová cesta začínala první kaplí na konci Slezské ulice v Novém Jičíně, odkud po 1km odbočovala doprava na polní cestu, procházela okrajem obce Rybí, kde bylo II. zastavení, v zatáčce pod hospodou v obci je umístěno III. zastavení, po vedlejší cestě se dostanete ke IV. zastavení, kde se kaplička nachází u potoka a je otočena čelem k lesu. Přejdete po lávce na druhý břeh a po kamenité stezce pokračuje na periferii Štramberka k V. zastavení. Dál křížová cesta kopíruje hlavní silnici do města. VI. zastavení je umístěno nedaleko plynáren, za odbočkou na Libotín bývalo VII. zastavení s výhledem na Kotouč, odtud se chodilo do centra města na Horní Baštu a k informačnímu centru, kde jsou další dvě kapličky. Trasa pak vedla do Národního sadu, kde stojí právě toto X. zastavení, které je dnes již poslední. Křížová cesta sice vedla ještě dál na vrchol, bohužel ale zanikla v důsledku lámání vápence. V 17.stol. stávalo na trase 12 zděných kapliček, kaple sv. Jana Křtitele a Boží hrob v jeskyni Čertova díra. Dochovalo se však jen 7 kaplí, jež jsou chráněny jako nemovitá kulturní památka. Chybějící zastavení nahradily v rámci rekonstrukce křížové cesty v roce 2013 dřevěné kříže. Jo a počáteční kaple v Novém Jičíně je pouze replika z roku 2008. Slavnostní požehnání obnovené kalvárii udělal dne 25.6. 2013 ostravsko-opavský biskup František Václav Lobkowicz. Ale zpátky k X. zastavení v Národním sadu. Uvnitř kaple se nachází kopie Valašského Betléma, jež na počátku 20.stol. vyřezal profesor Alois Balán podle návrhu frenštátského malíře Břetislava Bartoše. Originál byl v roce 1992 odcizen neznámými pachateli, nyní je nahrazen dřevěným lidovým betlémem štramberského řezbáře Stanislava Sochy.

Vzhledem k tomu, že značená turistická trasa celý Kotouč obchází, není od věci jej zajít trochu prozkoumat. Stejně jako všechny okolní kopce tvořené štramberským vápencem, se i Kotouč utvořil na rozhraní jury a křídly před asi 145-140 miliony let a býval součástí velkého korálového útesu. Ten byl osídlen množstvím mořských organismů, jejichž zkamenělá těla dnes dělají ze Štramberka nejbohatší naleziště fosilií v Evropě. Konečný tvar dal pak kopcům kontinentální ledovec, vodní eroze, denudance, činnost větru a svahové pohyby. Kotouč je k tomu všemu první místo ve Štramberku, kde žili lidé. Dříve tu byly 3 jeskyně, ale Čertova díra a Psí kostelík na jižní straně hory už bohužel podlehly komerční těžbě vápence. V Čertově díře se našly pozůstatky po pravěkém člověku – dvě ohniště, kamenné nástroje ze středního paleolitu a kamenné i kostěné nástroje z pozdního paleolitu. Jeskyně byla využívána též v daleko mladších fázích pravěku, v době lidí lužických popelnicových polí a v době halštatské, tj. v mladší době bronzové (asi 800 let př.n.l.). Nálezy z těchto období souvisí patrně s hradištěm, které se na Kotouči nacházelo. Čertova díra byla využita i ve středověku pro penězokazeckou dílnu a naposledy v 17.stol. jezuiti pro stylizaci Božího hrobu. Poslední existující jeskyně je Šípova díra, známá pod názvem **jeskyně Šípka**. Od brány Národního sadu k ní vede upravený chodník (0,5km). Jeskyně dřív tvořila prostor 12x15m, jehož strop se propadnul a zbyl jen vstupní skalní portál. Ten nabývá šířky 8m a výšky 3,8m. Za ním se nachází krátká vstupní chodba a následuje pomyslné dno Propáستky, odkud vybíhají 2 chodby: Jezevčí díra a Krápníková jeskyně. Propáستka je situována pod zborceným stropem, který vytváří komín a podle různých údajů je asi 7m hluboká. Krápníková chodba je 38m dlouhá, 3-4m široká a až 5m vysoká. V její přední části jsou na stropě patrné trosky původní bohaté krápníkové výzdoby, zničené lidmi po jejím objevení. Jezevčí díra je 19m dlouhá, 1-2m široká a 1,5m vysoká. V letech 1879-1887 tu prováděl archeologický výzkum Karel Jaroslav Maška, gymnazijní profesor z Nového Jičína. Objevil soubor bronzových předmětů z pozdní doby bronzové a ve čtvrtek 26.8. 1880 u výklenku chodby Jezevčí díra našel asi 1,4m pod zemí v popelu z ohniště zlomek spodní čelisti neandertálského dítěte, později nazvanou Šípecká čelist. Čelist náležela dítěti ve věku 8-10 let a vykazuje přechodové znaky mezi člověkem neandertálským a člověkem dnešního typu. Tento unikátní nález je o 24 let starší než známější nález v německém Neanderthalu! Následné vykopávky odkryly velké množství kostí jeskynního medvěda, lva, hyeny, pakoně, pratura, zubra i srstnatého nosorožce, pižmoně, levharta, rosomáka, soba polárního či losa. Celkem na 130 druhů živočichů. Jeskynní člověk se v Šípce před nepohodou a predátory ukrýval již před 32000 lety, jeskyně však nepatřila k jeho stálým sídlům. Je pravděpodobné, že se tady člověk střídal s divokými zvířaty. V průběhu doby obývali jeskyni neandertálci, nositelé mousterienské kultury a gravettienští lovci mamutů. Na konci poslední doby ledové to byli magdalenienští lovci sobů. Tito lidé zde po sobě zanechali ve formě různě opracovaných kostí a parohů na 550 kamenných nástrojů z místního křemence, pazourku, rohovce a křišťálu. Na vnější stěně vstupu do jeskyně visí od roku 1922 pamětní deska K.J. Mašky od akad. sochaře Františka Juráně. Šípka se svou atmosférou inspirovala též chlapce Zdeňka Buriana k představám pravěkého světa, které v pozdějších letech ztvárnil ve známých uměleckých rekonstrukcích.

Před Šípkou je umístěna busta akademického malíře Bohumíra Jaroňka, velkého přítele Adolfa Hrstky. Pomník vytvořil sochař František Jurán a byl odhalen 27.6. 1926, v den Jaroňkových 60.narozenin. Podél lesní cesty pak pokračuje značená naučná stezka lemovaná sochami, což je vlastně ona přírodní galerie, kvůli níž byl Národní sad 6.8. 1920 otevřen. Jeho vznik inicioval právě starosta Štramberka MUDr. Adolf Hrstka.

Od brány Národního sadu pokračuje turistická trasa zlehka do vršku a okrajem lesa obchází po vrstevnici horu Kotouč až k místu, kde se opět setkává s naučnou stezkou. Nachází se tu lavičky a krásně se dá pohlížet do jádrové části města. Štramberk se rozkládá mezi třemi kopci: Kotoučem (511m), Zámeckým kopcem (509m) a Bílou horou (557m). Na protějším Zámeckém kopci stojí rozhledna Trúba a ve svahu pod ní část

hradeb s věžičkou z 2.pol. 14.stol., která bývala zvonící již neexistujícího kostela sv. Bartoloměje. Dnešní kostel sv. Jana Nepomuckého (založen 16.5. 1721) stojí na historickém náměstí, pod nímž se v uličkách kupí soubory dřevěných kupeckých domů z konce 18.stol. a začátku 19.stol. Pro tuto svou malebnost a zachovalou autenticitu je Štramberk nazýván Moravským Betlémem. Jeho atmosféru zažijete, jakmile se na konci lesní pěšiny spustíte poměrně svižně dolů ulicí Plaňava na ulici Dolní. Ve skalnaté stráni Kotouče totiž stojí terasovitě nakupené domy, některé ještě původní. Jen na Plaňavě jich je 9 zapsaných do seznamu kulturních památek a na ulici Dolní 12. Jsou to vesměs malebné udržované **roubenky**. Třeba ta první s č.p. 211, u níž zatočíte z pěšiny na dlážděnou cestu, pak ta čelní č.p. 418, u níž sestoupíte na úzkou asfaltku, dřevjanka č.p. 209 hned naproti ní a č.p. 207 po pravé straně za ní. Další historická roubenka č.p. 330 stojí u dopravní značky „dej přednost v jízdě“ před napojením na ulici Dolní. Cestou bylo mimochodem opět vidět centrum Štramberka včetně sousedního vršku Kamenárka.

Ulice vede spodní částí úzkého údolí. Kolem domů se rozkládají pásy ostře svažitéch zahrad a člověk si tu připadá jako v jiném světě. Taková vesnice uprostřed města. Všechny dřevěnice v Dolní ulici jsou státem chráněné, postupně však přibývá novostaveb. Stará roubenka je tam pak ještě jedna nalevo, hned za ní se v křoví maskuje malá sakrální stavbička a další chalupa stojí opět nalevo za prolukou zahrady. Z poslední roubenky, která je vedena jako Matýskovic selská usedlost č.p. 327, udělali majitelé hotel Roubenka. Tam už ale zlehka vystoupáváte z dolíku pod Kotoučem a opouštíte město. Mimochodem architektura **štramberských roubenek** je úplně jiná než kdekoliv na Valašsku. Tradiční typ komorochlévových staveb musel být ve zdejších stísněných podmínkách poněkud změněn. Oproti venkovu bylo upozaděno hospodářské zázemí a domy mívaly 1-3 místnosti, do nichž se vcházelo ze síně. Hlavní komora bývala situována vedle jizby a prosvětlena oknem ve štítu. Ze síně vedl často vstup také do sklepa a na půdu. Domy bývaly vybaveny chlebovou pecí a otevřeným ohništěm k přípravě jídel. Starší domy na předměstí bývaly stavěny převážně z neotesaných klád zajištěných klíny z tvrdého dřeva a spáry se vycpávaly suchým mechem, sedlová střecha byla pokryta šindelem a zdobena makovicí s kabřincem. Většinové umístění domu ve svahu si žádalo též zbudování kamenných pavlačí. Právě složité terénní podmínky daly vzniknout netradiční malebné maloměstské kompozici, kdy vedle sebe stojí na skály přitisklé domy chudých i bohatých měšťanů.

Cesta vede rovnou čarou z města. Budete-li se ohlížet za sebe, spatříte Bílou horu (557m) i západní stranu Zámeckého kopce (509m) s vysokou skalní stěnou. Na severu vylézá zalesněná Libhošťská hůrka (494m), ale především už jsou odtud vidět Libotínské vrchy s vykousnutou holinou na plochem vršku Holiváku (485m).

Silnička se stáčí doprava a mírně klesá, ovšem problém nastává, když se snažíte najít další červenou značku. Je jich málo a jsou prakticky neviditelné. Vězte tedy, že musíte na první odbočce zahrnout doleva a středním klesáním se klikatou silnicí s výhledy na kopce dobrat přehradu Štramberk. Na hráz ale nechoďte. Značka se tu vydává zpevněnou cestou doprava a po krátkém úseku okrajem pole vychází na místní komunikaci. Na ní pak zahnete doleva.

Retenční **nádrž Štramberk** patří těžařské společnosti Kotouč Štramberk a vstup na její břehy je zakázán. Navíc je oplocená, nicméně za plot se dá úplně v pohodě dostat. Chodí se sem rybařit. Z hráze je hezký výhled na Kotouč (511m), odtud zdánlivě nenarušený. Při jeho patě stojí velká cihlová budova, jež je součástí lomu a v lese pod ní se skrývá výběžek železnice, kde se do vagónů nakládá zpracovaný vápenec. Za přehradou je trošku vidět i Velký Javorník (917m) s rozhlednou. Na druhém konci hráze se nachází odběrná věž, skrz jejíž přelivy se valí voda do koryta pod ní. Nádrž je napájena potokem Sedlnice a s přimhouřením oka se o ní dá uvažovat, že má přímou souvislost se ženklavským rybníkem, jenž se objevuje ve staré lidové pověsti o Štramberku. Pověst praví, že když za panování krále Václava I. (1230-1253) vnikla horda krvelačných Mongolů ze Slezska na Moravu, aby tu drancovala a kořistila, rozutíkal se vyděšený lid do lesů a hor. Lidé z okolí Štramberka se uchýlili do jeskyní na Kotouči a opatřivše se potřebnou potravou, zatarasili na horu přístup. Brzy dorazili i Tataři. Protože už byl ale večer, netroufali si začít dobývat neznámý kopec hned. U říčky Sedlnice pod Kotoučem si tedy zbudovali tábor a čekali na ráno. Lidé schovaní na Kotouči klekali v úzkosti před obrazem Matky Boží, jenž tu visel na kmeni košaté lípy a prosili o pomoc. A hle, nebe se pojednou zatáhlo a snesla se bouře, jaké nebylo pamětníka. Vichr burácel, lítaly blesky, déšť se líl z oblak tak prudce, že zakrátko kdejaké potůčky vystoupily z břehů a naplnily ženklavský rybník, až přetékal. Tu sestoupili lidé z Kotouče, rozkopali jeho hráze a výtrysk vody s bahnem se valil jako tsunami přímo na ležení zmatených Mongolů. Bylo 8.5. 1241, večer před svátkem Nanebevstoupení Páně. Když se rozednilo, žádného vojáka již v táboře nebylo. Všichni utonuli. Zbytky jejich ležení se táhly ve směru povodňové vlny až ke Starému Jičínu a Moravskou branou k Hranicím. Zůstalo po nich jen několik pytlů s nasolenými lidskýma ušima, které schraňovali pro svého vládce. Štramberští byli zachráněni. Na počest tohoto vítězství se od té doby ve svátek Nanebevstoupení Páně konávala pouť a začalo se vyrábět perníkové pečivo ve tvaru lidských uší, tzv. štramberské uši. Jde o první český potravinářský výrobek, který se dočkal ochrany zeměpisného označení garantované EU, tzn. že název „štramberské uši“ mohou používat jen pekaři ve Štramberku.

Možná, že ležení Tatarů bylo právě tady v Libotínských Pasekách pod přehradou. O rozvodněné Sedlnici ví ostatně své i níže po proudu situovaný kostel sv. Kateřiny, postavený kolem roku 1440 na románských základech svého ještě staršího předchůdce. Ve středověku se totiž okolo něj rozkládala obec Tamovice, kterou údajně také spláchla povodeň a dnes již neexistuje.

Červená turistická trasa směřuje do Libotína, což je místní část Štramberka. Po středně stoupajícím úseku silnice se značení vydává na křižovatce doprava, kolem autobusové točny rovinkou k místnímu koupališti. To bylo založeno v roce 1938. Zajímavostí je, že se bazény dopouští vodou z blízkého vydatného pramene zvaného **Železitý pramen** a že je voda z něj minerální. Obsahuje totiž síran železitý, který vše okolo zbarvuje do ruda a páchne sirovodíkem. Sírné vody na východní Moravě jsou obecně vázány na specifické geologické podloží, kterému se říká karpatský flyš. Podmínkou jejich vzniku jsou rozpuštěné sírany hluboko pod povrchem země a přítomnost organických látek v horninách, jež zde obstarávají plynné uhlovodíky, zejména metan. Krom toho je nutná vhodná cirkulace podzemních vod a přítomnost desulfurikačních bakterií, které odnímají ze síranů kyslík a produkují sirovodík H₂S. Dříve se takových pramenů využívalo v lázeňství.

Železitý pramen se nachází u potoka vedle silnice, přímo naproti rozcestníku **Štramberk, koup. (310m)**. Podle cedulí máte za sebou 3,5km a nejbližší 1,5km do Libotínského údolí. Úzká asfaltka míří mírným stoupáním do lesa, kde zabočí doleva a vydává se úpatím k louce nad Libotínem. Odtud je vidět i pár beskydských kopců: zprava Velký Javorník (917m), podlouhlý lesnatý Na Peklech (602m), Kněhyně (1257m), krátce též Čertův mlýn (1206m) s Tanečnicí (1084m), dále Noříčí hora (1047m), Velká Stolová (1046m), část masivu Smrku (1276m), Kotouč (511m) s cípkem úbočí Červeného kamene (690m), Bílá hora (557m) a Štramberská Trúba.

Chvilí se jen mírně stoupá po úzké asfaltce lesem. V jednom místě se u cesty objevuje turistické odpočívadlo s informačním panelem na téma Libotínský les. Dočtete se zejména o druhové skladbě lesa či o rostlinném podrostu. Je tu ale i odkaz na Železitý pramen, jehož existence prý dokládá vysoký obsah železné rudy ve zdejší půdě. Libotínské vrchy jsou sice součástí Štramberské vrchoviny, jenže je tvoří vápenec, nýbrž horniny vulkanického původu (těšinit, pikrit, diabas). V lesích nad Libotínem se navíc nachází jedny z nejrozsáhlejších pozůstatků po těžbě železné rudy v Podbeskydí... Ve Štramberku se kutalo již v polovině 15.stol., možná i dříve. **Libotínské doly** fungovaly od 17.stol., v půlce 19.stol. dosáhly svého vrcholu a definitivně uzavřeny byly podle archivních záznamů 20.11. 1866. Vytěžená ruda byla odvážena nejprve do hutí ve Frýdlantu n.O., posléze do Vítkovic a i když byla na železo poměrně chudá, stála za počátečním rozvojem hutního průmyslu na Ostravsku. V době největšího rozmachu těžby tu pracovalo přes 300 havířů, převážně cizinců. Místní lidé se havířině začali věnovat až později v souvislosti s úpadkem domácího tkalcovství. Těžba rudy probíhala velmi rychle a intenzivně. Každý rok bylo několik šachet otevřeno a rovněž několik vytěžených zasypáno. Např. v roce 1842 se 19 šachet otevřelo a 4 byly zasypány. Útlum těžby chudé rudy z Podbeskydí nastal až v důsledku zbudování bohumínské železniční dráhy, která hutím usnadnila dovoz kvalitních rud ze Štýrska. Do dnešních dnů tak zůstalo v Libotínském lese jen množství hald hlušiny, terénních zářezů, propadlých ústí šachet, ale též pověsti o zlatě a černokněžnicích.

Asfaltka má svatý obrázek na stromě poblíž odpočívadla a pokračuje ještě asi 0,5km, než narazí na ukazatel **Libotínské údolí (340m)** a další odpočívadlo schované za stromy. Tady značka odbočí vpravo na pěšinu. Lesní stezka vede krátce šikmo vzhůru přes mladý pruh lesa, pak zas po vrstevnici přes starší pruh lesa, různě staré mýtiny a les až k rozcestí **Libotín, rozc. (420m)**. Tento úsek měl délku 1km, 2km je dlouhý následující úsek přes horní partie Libotínských vrchů, ovšem Libotínem vede i zelená značka ze Životic (4km) do Žiliny u NJ (2,5km).

Prašná svážnice se stáčí prudce proti svahu, náročnějším stoupáním obchází pařeziště a proniká do smrkového lesa pod vrcholem Holiváku (485m). Mezi významné body Libotínských vrchů patří také Hlásnice (558m) a Jedle (544m), které v tuto chvíli vyčuhují v podobě mírně zvlněného hřebínku nad jižní hradbou stromů. Jedle je ten okrajový kopec vpravo s výrazně prudkým úbočím.

Na rádně neoznačovaném rozcestí se dáte nalevo a středním stoupáním překonáte monotónní úsek lesa. Ten končí na okraji rozlehlé vrcholové louky. Vyšlapaná pěšinka pak míří k jakési boudě, za níž se objevuje asfaltová cesta. Další postup je jasný – následujte asfaltku až pod plochý vrchol Holiváku (484m) označený stožárem. Z něj se otevírá nejhezčí výhled celé trasy. Nejvíce na očích z celého panorama je dvouměstí Štramberk – Kopřivnice, omotané kolem vápencových vrchů Kotouč (511m), Zámecký kopec (509m) a Bílá hora (557m), k nimž se zprava tiskne Červený kámen (690m). K Bílé hoře se zezadu zleva přibližují Palkovické hůrky s okrajovou Kabáticí (601m), Přední Babí horou (586m) uprostřed a vpravo situovaným nejvyšším Kubánkovem (660m). Nevinně se k jejich zalesněnému úpatí tulí malá chatová osada, pod níž se v údolí nachází obec Hukvaldy. Ta ale není vidět kvůli maskovaným Vrchům (425m). Z pravé strany Bílé hory vyčuhují Palkovické hůrky už jen v podobě úbočí Kazničova (601m) a Bačova kopce (532m). Kozlovické hůrky nejsou bohužel vidět vůbec, zato v jejich směru, ve vzdálenosti cca 32km vzdušnou čarou vystupuje řádka vrcholů v hřebeni Prašivé. Jsou to konkrétně: Prašivá (843m), Čupel (873m), Kotař (861m) a Lipí (902m). Směrem doprava se nachází Kotouč, jenž téměř splývá se vzdálenější Piskovnou (584m), která je Janíkovým sedlem spojena s Červeným kamenem. Za nimi pak stojí masiv Ondřejníka se dvěma výraznými vrcholy: Ondřejníkem (890m) vlevo a Suchým úbočím (864m) vpravo. Na podbeskydské kopce navazují opodál vpravo nejvyšší vrcholy Moravskoslezských Beskyd. Ty jsou uvozeny výčnělkem Čupelu (943m), jenž je předvrcholem Lysé hory (1323m). Celý je vidět jenom Smrk (1276m) se svým předvrcholem Malý Smrk (1173m). Na něj navazují Malá Stolová (1009m) a Velká Stolová (1046m), které jsou přes nenápadný hrbolek Folvark (1060m) připojeny na Kněhyni (1057m), v sousedství vyčnívá Čertův mlýn (1206m), vespod se táhne rameno Noříčí

hory (1047m) s terénně nerozlišitelným Zmrzlým vrchem (1043m) a vlnkou Tanečnice (1084m), v jejímž sedle zvaném Pustevny lze spatřit pruhy sjezdovek. Odtud hřeben rychle finišuje přes hrb Radegast (1106m) do Radhoště (1129m), na jehož vrcholku se nachází kaple a vysílač. Dalším výrazným kopcem se špičkou (rozhlednou) v řadě je Velký Javorník (917m). U jeho paty můžete na závěr spatřit nízký podlouhlý Na Peklech (602m). Výše jmenované ale není to jediné, co lze z Holiváku vidět. Za pomoci dalekohledu nebo jiné přibližovací optiky se dá slušně prozkoumat také oblast Poodří a Vítkovská vrchovina, rozlévající se na sever od Beskyd. Pro popis je to ovšem složité, neboť tamní nízkoučké vršky většinou nemají žádné názvy. Krásně vidíte zejména pahorky v okolí Hájova u Příbora či Staříč, Libohošťskou hůrku (494m) a hodně na severu Studénku s širokým okolím. Dále nutno zmínit, že už při výstupu na Holivák se profilyvaly různé částečné výhledy do všech stran, ponejvíc na Puntík (500m), jenž je spolu s Holivákem součástí Libotínských vrchů. Vidět bylo také horské uskupení Svince (546m), Strážnice (545m), Petřkovické hory (608m) a vojenského prostoru Na Kamenném (502m), ve stejném směru jenom víc vzadu Kelčský Javorník (865m), jeho sousedku Čerňavu (844m) a pás nízkých vršků v jejich předhůří s Kunovickou hůrkou (586m) nebo Křibcem (659m), pokračující až k hřebínku Piškové (578m) nad Jarcovou. Za ní se v dálí tvaruje mohutný hřeben Drastihlavy (695m). Při zpětném pohledu stála v blízkosti Holiváku taktéž zalesněná Jedle (566m), jejíž hřebenový profil končí náhle prudkým svahem dolů a byl vidět i Starojický kopec (496m) s hradní zříceninou.

Osamělá bříza u cesty pod vrcholem Holiváku (485m) skrývá jednoduchý válečný **pomník** se jménem Ivan Pavlovič Šurko z Donbasu. Na informační ceduli se dočtete, že ještě 6.5. 1945 se v těchto místech bojovalo. Rudoarmějci osvobodili Štramberský, Závišice, mezi 8-9hod. ráno vstoupili do obce Rybí a měli namířeno na Nový Jičín. Ústup nacistického vojska však probíhal chaoticky a byl poznamenán přeplněnými silnicemi, neboť spolu s vojáky utíkali z Nového Jičína i obyčejní občané německé národnosti, kteří tu již před 1.sv. válkou výrazně převažovali nad Čechy. (Například v roce 1938 žilo v Novém Jičíně jen 30% Čechů, kteří navíc po vyhlášení protektorátu raději z města utekli.) Jihozápadně od města měli nacisté dělostřeleckou skupinu, jejíž obrana sahala až do lesů mezi Žilinou a Rybím. V sebeobraně zaujali Němci strategické postavení na posledních kopcích před ústupem do rovin a byli připraveni bránit svou baštu. Jakmile tedy vstoupili první Sověti do Rybího a dělostřelci zaujali stanoviště u domů č.p. 19 v centru obce a u č.p. 147 na jejím okraji, spustili Němci střelbu z Holiváku, Puntíku a z malého výběžku Žilinská hůrka. Sověti po nich na oplátku pálili raketometry zvanými „kaťuša“. Nacisté ovšem nevěděli, že jim za zády operuje partyzánská skupina složená z Čechů a Sovětů, která je postupně vyřazovala z boje a už jen čekala na příchod Rudé armády. Dne 6.5. se konečně dočkali. Partyzáni utvořili rojnici, vyšli na paseku a chystali se vpadnout nepříteli do zad kryti odvodňovacími kanály. Vtom je překvapila prudká střelba ze samopalů. Sovětský voják, který se pohyboval v blízkosti jednoho kanálu, se náhle chytil za prsa, zapotácel se, samopal mu vypadl z rukou, udělal ještě pár kroků a upadl. Dva spolubojovníci mu přispěchali na pomoc, bylo však pozdě. Zemřel. Ostatní vyrazili prudce vpřed a našli kanálem utíkajícího Němce, který se snažil dosáhnout lesa. Padlo několik ran a byl konec. Na místě zůstal čerstvý hrob s malou papírovou cedulkou: „Pagib Ivan Pavlovič Šurko, nar. 1925 g. Pagib kak geroj 6. maja 1945 g.“ Toho dne bylo v Libotínských vrších zastřeleno celkem 7 osvoboditelů – 6 rudoarmějců a štramberský občan František Halamík, který ukazoval ruským vojákům cestu. Dodatečně byl objeven hrob neznámého vojína Rudé armády a jeho ostatky přeneseny na místní hřbitov. Tam dnes už ale nejsou – 19.2. 1946 byli Rudoarmějci exhumováni a převezeni do vlasti. 28 let po smrti Ivana Šurka, tj. v roce 1973, se přijela osobně do Libotínských vrchů podívat i jeho matka.

Úzká asfaltka velmi zlehka klesá do mělkého sedla pod Kocmínkem (477m), k jehož vrcholu se hned také stáčí. Hřebenová louka nabízí výhledy k severu. Nedaleko odtud se na konci travnaté terénní vlny vypíná zalesněná Libhošťská hůrka (494m). Ta rozděluje panorama Poodří na dvě výseče. Napravo toho moc nevidíme. V zeleni při úpatí se skrývají Závišice, víska Prchalov, panelákový Příbor, Mošnov a v dálí bíle svítí věž brušperského kostela. Po obzoru se táhnou průmyslové aglomerace Havířov, Ostrava, elektrárna Třebovice a Studénka. Pohled nalevo od Libhošťské hůrky je charakteristický zelení a měkkou modulací terénu, která se v dálí pomalu zvedá do Vítkovské vrchoviny. Jediné větší město je tu Studénka se svými velkými průmyslovými stavbami, jinak je bez optiky vidět už jen Kujava. Za příhodných podmínek lze zahlédnout i rozhlednu na Kanihůře (350m) u Bílova.

Oblý Kocmínek (477m), ležící na červené trase po Libhošťských vrších, je také dobrým výhledovým bodem. Za sebou spatříte Holivák a spolu s ním plejádu beskydských kopců. Zmizel sice pohled na Bílou horu a hřeben Prašivé, zato Kotouč s Červeným kamenem, Ondřejník, Smrk, Radhošťský hřbet a Velký Javorník vidět jsou. Kromě nich se vám nově představí vršky Dlouhá (859m) a Krátká (767m) ve Veřovických vrších, před Ondřejníkem ostře řezaná Tichavská hůrka (542m) a za ním vrcholová partie Lysé hory (1323m) s vysílačem. Na Kocmínku se nachází novodobá **zvonička**, horní stanice vleku a z rybské sjezdovky lze pozorovat obec Rybí, přitulenou k Libhošťské hůrce (494m). V centru obce stojí bíle omítnutý, polodřevěný kostelík Povýšení sv. Kříže zhruba z přelomu 14./15.stol. Jde o jeden ze tří nejstarších lidových kostelů v Podbeskydí.

Asfaltová cesta překonává středním stoupáním a středním klesáním zátylek Kocmínku. Nato se dostanete do sedla pod Puntíkem (500m), odkud jsou oba vrcholy díky loukám dobře patrné. I Puntík je vyhlídkový vrchol, ale značka na něj nevede. Místo toho zatáčí na malé křižovatce doleva, krátce středně stoupá a tunelem mezi křovím se probourává vpravo na loučku. V lese pak visí rozcestník **Holivák, rozc. (470m)**. Za sebou máte celkem 8km. Červená trasa teď pokračuje 3km do Žiliny, případně se můžete dát po modré 2km do Rybího.

Lesní chodníček se stáčí doleva, po chvíli se napojuje na svážnici a počíná středně, no možná v jednu chvíli i ostřeji než středně klesat. Podejde velkou mýtinu, kratičce stoupá a po svážnicích dál středně klesá až na loučku s částečným výhledem na Nový Jičín. Za městem jde nejdřív vidět úpatí Starojického kopce, Hůrka (380m) s vysílačem a v pozadí Oderské vrchy. Nato se výhled stočí k průmyslovým areálům za vlakovým nádražím, hřbítek Salaš (364m) a v jeho přesné linii se cca 20km daleko v Oderských vrších u obce Veselí tyčí dvě větrné elektrárny, plus jakási třetí věžová stavba.

Široká pěšina počne svižně klesat po úzkém hřbítku Puntíku. Zastavuje se jen na chvíli, a to když potká **studánku U Mlýnků**. Jde zjevně o oblíbené místo. Stojí tu dvě lavičky, u pramene betonová skruž a voda stéká přes trubku do kamenného korytka s letopočtem 1808. Na drobném odtékajícím potůčku je umístěno několik dřevěných vodních mlýnků, které si v proudu vesele klapou. Studánku prý upravili novojičínští trampové, kteří pravidelně chodívali do hospůdky na Puntíku. Na prameni Krivého potoka postavili před 2.sv. válkou mlýnky, udržovali je a čistili korytka. Tu skruž sem také zasadili v 50.letech oni.

Obejdete mýtinu a po pár krocích už vyjdete z lesa na travnatou stráň. Prvnímu výhledu tu dominuje komín, situovaný kontrastně pod Skalkami (365m), přičemž jsou kolem vidět ještě Svinec (546m), Petřkovická hora (608m) a Starojický kopec (496m). Středním tempem sestoupáte k silnici, kde zahnete vlevo a monotónně pošlapete z kopce až do obce Žilina u Nového Jičína. Za zády máte zdolaný Puntík, jinak není vidět nic nového. Rovinkou dojdete k ukazateli **Žilina u NJ, škola (280m)**, který stojí v křižovatce u hlavní cesty. Následující úsek červené značky měří 1km a zelená odtud běží zpátky k rozcestí Libotín (5km).

Žilina u Nového Jičína je od 1.1. 1966 místní částí Nového Jičína. Nejstarší písemná zmínka o obci pochází z roku 1397, kdy patřila Štramberskému panství, od roku 1437 Starojičinskému panství a od roku 1558 k panství Nový Jičín. Obyvatelé se živili polním hospodářstvím a chovem hovězího dobytka, ačkoliv značná část jich hledala zaměstnání i v blízkých továrnách. Původ obce je ryze český, od 16.stol. tu však s hospodářským rozkvětem Nového Jičína, kde se usazovali němečtí živnostníci, začala převládat populace německá. V Žilině se narodil např. Karl Johann Schwarz (1817-1855), známý rakouský stavitel železničních tratí. Za první republiky si obec podržela většinou německý ráz a za okupace byla přičleněna k Sudetům. Nationalismus šířili zejména někteří profesori zdejší zemědělské školy v čele s Dr. Ernestem Schollichem, nacistou a posléze dlouholetým starostou Nového Jičína. Obec byla osvobozena Rudou armádou v podvečer 6.5. 1945. V obci byl pak ustaven národní výbor s předsedou Janem Mertíkem. V současnosti v Žilině existují mateřská, základní a střední zemědělská technická škola. JZD bylo založeno roku 1950 a posléze přičleněno k ekonomickému celku Školního podniku Vysoké školy veterinární Brno. Významnou památkou v obci je gotický kostel sv. Mikuláše, vybudovaný pravděpodobně na konci 14.stol., a kaple Umučení Krista z roku 1733.

Na žilinské křižovatce budete mít po levé ruce mateřskou školu a po pravé základní školu z roku 1891. Podél silnice se vydejte ku Novému Jičínu. O malou chvíli později vás červené značení přivede vlevo na most přes Jičínku a hned nato na druhý most přes Zrzávku. Mezi nimi stojí střední zemědělská škola a v jejím areálu památný strom platan javorolistý, zvaný **Platan v Žilině**. Obvod jeho kmene činí 464cm, výška 35m a šířka koruny 25m. Jeho stáří se odhaduje na 150 let. Za chráněný byl vyhlášen 23.8. 1996 z důvodu zachování ekologicky i esteticky velmi hodnotného stromu. Platan javorolistý vznikl křížením platanu východního původem z Turecka a Balkánu, a platanu západního, původem z východní části Severní Ameriky. Poprvé se objevil v 17.stol. ve Španělsku, přičemž hojněji roste hlavně v jižní Evropě. Platany se vyznačují odlupující se borkou (kůrou), při čemž se místy obnažuje ještě živá, světle zelená kůra, která na kmene vytváří charakteristické skvrny. Listy jsou dlanitě členěné do 3-5 laloků, plodenství jsou kulovitá a nejčastěji rostou po dvou na dlouhých stopkách.

Pár metrů za parkovištěm školy se říčky Jičínka a Zrzávka stékají, aby pokračovaly do města pod společným názvem Jičínka. Mimochoodem **Zrzávka** má délku 10,4km a pramení v Hodslavickém lese, kde do sebe nabírá vodu ze 3 známých minerálních pramenů – dvou bílých sirovodíkových a jednoho červeného se síranem železitým. **Jičínka** pramení na západním svahu Velkého Javorníku ve Veřovických vrších v nadmořské výšce asi 695m. Její tok až po soutok s Odrou měří 25,8km a její povodí zaujímá plochu 113,9 km². Horní část povodí Jičínky náleží do dosti vodné oblasti s neobyčejně vlhkým prostředím, kde se projevuje vliv polohy na návětrné straně Beskyd. Retenční (zadržovací) schopnost říčky je malá a odtok je tak v deštivých obdobích silně rozkolísaný. Ve středu 24.6. 2009 se přes povodí Jičínky přehnalo několik přivalových dešťů, které způsobily velmi prudký vzestup hladiny na víc než 6m a následně bleskové povodně. Dle vyjádření Povodí Odry se korytem přehnala třísetletá až pětisetletá voda. Tyto povodně mimo jiné prakticky zničily 120 let starou lokální železniční trať z Nového Jičína do Hostašovic, na jejímž tělese byla místo nákladních oprav dne 26.9. 2014 slavnostně otevřena 9,7km dlouhá cyklostezka zvaná KOLEJE. Trať probíhala hned za mostem přes Zrzávku. Zahnete doprava na širokou asfaltku a půjdete rovinkou podél širokého pruhu trávy (bývalé kolejistě), který vás dělí od plotu továrny TONAK. **TONAK** je zkratka slov TOvárna NA Klobouky. Jde o světoznámou výrobu klobouků, kterou založil Johann Nepomuk Hückel v roce 1799. Rodina Hückelových pocházela z bavorského Würzburgu, v roce 1638 se usadila ve Fulneku a po 160 let zde provozovala kloboučnické řemeslo. V Novém Jičíně se rozvoj kloboučnictví začal datovat na sklonku 16.stol., kloboučnický cech byl však oficiálně založen až 7.5. 1630, kdy městská rada potvrdila jeho cechovní artikuly. Mladý tovaryš Johann Nepomuk Hückel se do města přestěhoval v roce 1799, byl přijat do kloboučnického cechu a hned si

tu otevřel svou první dílnu. Z Fulneku se k němu brzy přistěhoval i bratr Augustin, který však kloboučnictví provozoval samostatně. V roce 1835, jakmile se Augustinův syn Johann stal sám mistrem kloboučnickem, převzal strýcovu dílnu a v roce 1848 ji sloučil s dílnou svého zesnulého otce. Moderně uvažující Johann Hückel se rozhodl opustit starý manuální způsob výroby, proto vyslal své 3 syny do světa na zkušenou. Po jejich návratu v roce 1865 zavedl právě na jejich popud do dílny mechanizaci a jako první v celém tehdejší Rakousku zařadil do výroby klobouků parní stroj. Poptávka stoupala tak rychle, že malý podnik nestíhal potřebné množství ani vyrábět. Roku 1867 se proto rozhodlo o zakoupení současných pozemků na jižní straně města a výstavbě moderní kloboučnické továrny. Dne 1.1. 1869 byla založena veřejná obchodní společnost J. Hückel's Söhne (J. Hückel a synové), jejímiž společníky se stávají Hückelovi synové August a Johann. Protože továrna navazovala na rodinnou řemeslnou tradici, produkovala velmi kvalitní výrobky, které si snadno získaly nejen evropská, ale především zámořská odbytiště válkou zasažených francouzských a německých konkurentů. V roce 1875 přistupuje mezi společníky i nejmladší syn Carl. Vzestup firmy Hückel omezila až 1.sv. válka, kdy umírají všichni tři šéfové: August a Johann v roce 1917 a Carl v roce 1919. Po podpisu Mnichovské dohody (1938) připadlo město do Sudet a bylo přičleněno k Říši. Během 2.sv. války přešla firma postupně na zbrojní výrobu a byla zde zřízena, jako první v Novém Jičíně, závodní jídelna. V roce 1941 koupili Hückelovi potomci od státu konkurenční Böhmovu továrnu, ale koncem války většina rodiny kvůli svým německým kořenům raději uprchla do Říše či do Rakouska. V den osvobození Nového Jičína převzal správu nad firmou komisař Otto Grosman. Následným znárodněním a sloučením několika místních kloboučnických továren vznikla firma TONAK, národní podnik. V roce 2000 koupil továrnu konkurenční výrobce pokrývek hlavy, česká společnost Fezko.

Ačkoliv byli Hückelovi nejslavnějším kloboučnickým rodem v Novém Jičíně, úspěšné továrny na klobouky si tu otevřeli také Anton Peschel (existovala od 2.pol. 19.stol. do konce 2.sv. války) a bratři Böhmové (postavena bratry Schlesingerovými na sklonku 19.stol., převzata 1916 vynálezcem výrobních strojů Victorem Böhmem, zkonfiskována v říjnu 1938 jako židovský majetek a 1941 prodána Hückelům). Apropo, pokud by vás zajímal vývoj kloboukové módy, navštivte Muzeum klobouků v prostorách novojičínského zámku.

Plot průmyslového areálu končí u cedule **Nový Jičín, hor. nádr., ŽST (270m)**. Lze odtud spatřit i budovu bývalého nádraží, která se nachází na druhé straně kolejiště. Trať fungovala od 1.6. 1889 do bleskové povodně ze dne 24.6. 2009. Nechala ji postavit rakouská železniční a těžební společnost C. k. privilegovaná Severní dráha císaře Ferdinanda, i když zastupitelé města byli zprvu proti – nejspíš proto, že na ni nahlíželi jako na vlečnou kolej do sousední německé kloboučnické továrny Johanna Hückela. Kuriózní navíc bylo, že se jednalo již o druhou trať ve městě a druhé nádraží, které spolu nebyly vlastně ani nijak propojeny.

Červený hrot rozcestníku ukazuje do záhybu sídlištní silnice a vyznačuje cílovou rovinku o délce 1,5km. Značení se opět trochu zhoršuje a přeskakuje z jedné strany cesty na druhou. Bez ohledu na to pokračujte ulicí kolem garáží až ke kruhovému objezdu, zabočte doleva a za autobusovou zastávkou přejděte na druhou stranu vozovky. Komenského ulicí pokračujte stále rovně, kolem historické budovy základní školy až k velkému parkovišti. Tam zahnete vlevo a po chvíli dojdete k dalšímu kruháči. Značka vás povede doprava na přechod pro chodce a podél plotu, stranou autobusového nádraží až k železniční stanici. Před ní, na ostrůvku mezi silnicemi, visí na kandelábru poslední ukazatel **Nový Jičín, město, ŽST (280m)**. Červená trasa tu však nekončí. Naopak po ní můžete pokračovat ještě do centra města, pak 4km na kopec Svinec, popřípadě 12km k vlaku do Hostašovic.

Název města **Nový Jičín** pochází podle jazykovědců od slovanského slova dik = divoký kanec, který se na tomto území hojně vyskytoval. Odtud zprvu Dičín, později Jičín. Předchůdcem města byla zřejmě osada pod hradem Starý Jičín, jež se díky výhodné poloze rychle rozvinula. První písemná zpráva pochází z roku 1313 z pera krále Jana Lucemburského, který městu Nový Jičín udělil právo vybírat clo a mýto. Téměř čtvercový tvar mělo tehdy nejen náměstí ale i opevnění, zbudované původně jen z hliněného valu s palisádou. Od 14.stol. však již obepínala město kamenná hradba. Šlechtic Vok z Kravař položil v té době základy současného stavu města, zejména nechal vystavět tvrz, kterou v letech 1500-1558 rod Žerotínů přestavěl na renesanční zámek. Žerotínové taktéž zbudovali radnici a zrekonstruovali měšťanské domy s podloubím, které předtím v roce 1768 vyhořely. Z hlediska hospodářského byl Nový Jičín po Jihlavě druhým nejvýznamnějším centrem soukenické výroby na Moravě. Vlivem řemesel a obchodu město zbohatlo natolik, že se roku 1558 vykoupilo z poddanství a stalo se podřízeným jen královské koruně. 17.stol. se však neslo ve znamení moru a bojů se Španěly či Švédy. Za účast ve stavovském proticísařském povstání ztratil většinově protestantský Jičín za trest svou samostatnost a byl darován roku 1624 jezuitům (katolíkům), jimž patřil až do zrušení řádu roku 1773. V půli 19.stol. byla založena doutníková a tabáková továrna, tzv. tabačka, a továrna na kočárové svítilny, z níž se později vyvinul dnešní Autopal. Před 1.sv. válkou ve městě převažovalo německé obyvatelstvo a po nástupu nacismu v Německu se začaly silněji projevovat národnostní rozdíly. Během starostování Dr. Ernsta Schollicha se město stalo baštou Henleinovy strany a v letech 1938-1945 patřilo Německu. Nový Jičín byl vyhlášen Historickým městem roku 2001, v roce 2015 získalo novojičínské náměstí ocenění Nejkrásnější náměstí v ČR. Ve stejném roce získalo ocenění i vlakové nádraží v kategorii Nejkrásnější nádraží v ČR. Kromě řady církevních objektů je jedním z nejvýznamnějších historicko-kulturních památek jádrová oblast města, v níž je vyhlášena městská památková rezervace.